

Nieuws uit de Egmontstraat

E-Nieuwsbrief van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen

19-12-2008 - nr 7

In dit nummer:

- [Edito](#)
- [In de kijker](#)
- [Genoteerd](#)
- [Kalender](#)
- [Internationaal genoteerd](#)
- [Cijfers en letters](#)
- [In de pers](#)
- [FWO-Intern](#)

Editio

Meer dan 1500 onderzoekers zakten op 23 oktober af naar de Heizelvlakte om samen met het FWO de verjaardag te vieren van 80 jaar fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen. Misschien was u, beste lezer, één van hen en ik wil u nogmaals zeer hartelijk danken. De massale opkomst maakt duidelijk dat fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen leeft, meer dan ooit. Het is een echte hoogdag voor de onderzoeker geworden, nog extra in de verf gezet door de aanwezigheid van Z.M. de Koning.

Niet alleen de hoge opkomst, maar ook de hoogstaande wetenschappelijke lezingen en debatten binnen de verschillende thematische sessies, maakten van *Kennismakers – Dag van de Onderzoeker* een meer dan geslaagd evenement. Wie er niet bij kon zijn of wie het allemaal nog eens rustig wil nalezen, kan hiervoor terecht op de [Kennismakers](#) website.

Naast het wetenschappelijke luik, kon ook de tentoonstellingshal op ruime belangstelling rekenen. In en tussen de verschillende stands ontmoetten de verschillende FWO-partners elkaar in een ongedwongen sfeer en legden er de basis voor latere samenwerking.

Het is net die toekomst waar het FWO elke dag verder aan bouwt. Tot de belangrijkste uitdagingen voor 2009 behoort ongetwijfeld de voltooiing van de hervorming van de Wetenschappelijke Commissies van het FWO. Deze hervorming moet in de eerste plaats resulteren in een betere afdekking van de Vlaamse wetenschappelijke onderzoekswereld, zodat alle wetenschapsgebieden hun weg vinden naar het FWO en dat er geen vakgebieden uit de boot vallen. Ook aan interdisciplinair onderzoek moet voldoende aandacht worden besteed.

Over de praktische uitwerking en wat deze hervorming voor u als onderzoeker betekent, leest u hieronder meer.

Ik wens u graag een fijn eindejaar en een inspirerend nieuw jaar vol nieuwe ontdekkingen.

Elisabeth Monard

In de kijker

Naar nieuwe wetenschappelijke commissies

In 1997, ging het FWO van start met de structuur van 31 wetenschappelijke commissies,. Vandaag, meer dan 10 jaar later, dringt een hervorming zich op. Een groeiende aantal wetenschapsgebieden vindt niet meer zijn plaats binnen die structuur en daarbij neemt de werklast van de commissies steeds meer toe.

Reeds in februari 2007 werd het hervormingsproces van de commissiestructuur opgestart. Het FWO hechtte er van bij aanvang veel belang aan dat deze hervorming een breed draagvlak zou hebben. Zowat 2.000 reacties, geput uit een uitgebreide bevraging van de Vlaamse onderzoekswereld werden in grote mate verwerkt in een voorstel. Dit werd vervolgens voorgelegd aan de onderzoeksraden van de Vlaamse universiteiten.

Snel werd duidelijk dat dit voorstel nog beter kon. Daarom werd er per wetenschapsgebied een interuniversitaire werkgroep samengesteld, met telkens 15 Vlaamse experts. De intensieve werkzaamheden van deze werkgroepen resulteerden in een definitieve structuur, die op 26 november 2008 werd bekrachtigd door de Raad van Bestuur van het FWO.

Vanaf 1 januari 2010 (startdatum van de nieuwe commissies), zal het FWO 29 wetenschappelijke commissies en 1 interdisciplinaire commissie tellen. Voor sommige wetenschapsgebieden gaat het om klemtoonverschuivingen, voor andere drong een meer ingrijpende herverdeling zich op. Als onderzoeker kan u er echter op vertrouwen dat alle vormen van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek hun plaats hebben binnen het FWO. Het zal nog duidelijker zijn in welke commissie men met een specifiek onderzoek terecht kan.

In de loop van 2009 zal het FWO uitgebreid communiceren en informeren over deze hervorming. Alle onderzoekers in Vlaanderen krijgen er immers, rechtstreeks of onrechtstreeks, mee te maken. Een reeks van scopes, die verduidelijken welk onderzoek in een bepaalde commissie thuishoort en die in de loop van 2009 online zullen worden geplaatst, moet de onderzoekers op weg helpen in deze nieuwe structuur.

Nieuwe commissieleden

Bij het doorvoeren van hervormingen waken we erover dat de opgebouwde expertise niet verloren gaat. De aanwezige expertises uit de “oude” wetenschappelijke commissies worden meegenomen in de nieuwe structuur.

Daarom wordt het gros van de zetelende commissieleden overgeplaatst naar de nieuwe commissiestructuur. Omdat echter het aantal experts per commissie wordt opgetrokken naar 16 (7 Vlaamse en 9 niet-Vlaamse leden), moeten er nog een aanzienlijk aantal nieuwe vacatures worden ingevuld. De omvangrijke operatie om deze meer dan 170 vacante posten kwaliteitsvol in te vullen is reeds gestart. Vanaf 30 januari 2009 zullen de resterende vacante expertiseprofielen gepubliceerd worden op de FWO-website. U kan zich dan online kandidaat stellen.

[terug naar boven](#)

Genoteerd

Tentoonstelling 80 jaar Kennismakers

Eén van de blikvangers tijdens het Kennismakers, Dag van de Onderzoeker was de multimediatentoonstelling rond 80 jaar FWO.

Deze interactieve tentoonstelling neemt de bezoeker mee op reis doorheen de rijke geschiedenis van 80 jaar fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Een geïllustreerde tijdlijn voert je langsheen de belangrijkste historische gebeurtenissen en institutionele veranderingen. Onderweg kan je proeven van het wetenschappelijke onderzoek dat dankzij de steun van het (N)FWO is gerealiseerd.

Voor het eerst kan het publiek grasduinen in een uitgebreide databank met alle titels van (N)FWO-onderzoek over de jaren heen. Verder kan je als bezoeker zelf de evolutie van de (N)FWO-fondsen volgen in een 15-tal dynamische, statistische grafieken .

Deze tentoonstelling zal ook langsheen de Vlaamse universiteiten trekken. Sinds 1 december 2008 is deze tentoonstelling te bekijken in de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en kunsten (Paleis der Academiën - Hertogsstraat 1 – 1000 Brussel – nog tot 31 januari 2009).

De interactieve module die de basis vormt van deze tentoonstelling is ook [online](#) raadpleegbaar.

Boek: Kennismakers - Founders of Knowledge

Gekoppeld aan de tentoonstelling werd er ook een boek gepubliceerd. Rijkelijk geïllustreerd met foto's uit het verleden, maakt het een balans op van het huidig toponderzoek in Vlaanderen. Het schetst eveneens de uitdagingen voor de toekomst: veertien Vlaamse professoren die allen een Methusalemtoelating krijgen, komen hierover aan het woord. Opgetekend door journalist Jan Van Pelt spreken deze topwetenschappers over de lange weg die werd afgelegd en de grote uitdagingen die hun wetenschapsdisciplines te wachten staan. Herman Balthazar maakt in het boek een historisch overzicht van 80 jaar wetenschap in Vlaanderen; Kaat Wils schetst hoe wetenschappers sinds de negentiende eeuw worden geportretteerd.

Meer info vindt u [hier](#).

Financiering mandaten door VITO, L'Oreal en SCK-CEN

Behalve de overheidsfinanciering werkt het FWO ook samen met bedrijven en externe partners. Zo gaat de samenwerking met [SCK-CEN](#) en [L'Oréal](#) ondertussen zijn tweede jaar in. Het FWO is verheugd om dit jaar ook het [VITO](#) aan dit lijstje te kunnen toevoegen.

Voor al deze beurzen wordt geput uit de lijst van kandidaat-aspiranten. Op basis van de rangschikking door de wetenschappelijke commissies van het FWO, worden eerst de reguliere FWO-mandaten toegekend. Uit de overblijvende gerangschikte kandidaten maken we voor onze partner een lijst voor deze extra mandaten. Elke partner beschikt over een externe jury die de finale selectie maakt. Meer info over deze en andere mandaten is terug te vinden op onze [website](#).

Levenslijn Kinderfonds actie 2009

Dankzij de steun van de actie “Levenslijn” verleent het FWO toelagen ter financiering van onderzoeksprogramma’s op het gebied van “Meer en veiliger mobiliteit voor kinderen en jongeren”.

De projecten die dankzij deze steun door het FWO zullen gefinancierd worden dienen te handelen over fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek naar onder andere preventie (met inbegrip van fietsvaardigheden bij kinderen) en revalidatie in verband met de medische, psychologische en sociale problemen bij jonge verkeersslachtoffers.

De aanvragen hiervoor moeten bij het FWO worden ingediend voor 1 april 2009. Meer informatie hierover kan u terugvinden op onze [website](#).

[terug naar boven](#)

Kalender

Open Oproepen FWO

- Aspiranten- en Postdoctoraal Onderzoeksmandaat: 1 februari 2009
- Krediet aan Navorsers en Onderzoeksproject: 1 april 2009
- Reiskredieten: 3 maanden voor het vertrek
- Organisatie van congressen in België: 6 maanden voor aanvang van het congres
- Visiting postdoctoral fellowships: minimum 3 en maximum 6 maanden voor aanvang van het verblijf
- Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschap: 15 oktober
- Krediet voor een wetenschappelijke opdracht: 1 april of 1 oktober

Meer informatie kan u terugvinden op onze [website](#).

[terug naar boven](#)

Internationaal genoteerd

Bilaterale onderzoekssamenwerking: een nieuw financieringskanaal bij het FWO

Het FWO voert internationale samenwerking en mobiliteit van onderzoekers hoog in het vaandel. Dit blijkt onder meer uit de talrijke kredieten voor internationale initiatieven: reiskredieten, wetenschappelijke onderzoeksgemeenschappen, mobiliteitstoelage, Hier komt binnenkort nog een financieringskanaal bij.

De Vlaamse overheid heeft namelijk geld vrijgemaakt voor internationale samenwerking op het vlak van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Dit gebeurt in het kader van bilaterale akkoorden met niet-EU-landen of landen zonder associatie in het zevende Europese kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling. Dit nieuwe financieringsmechanisme zal door het FWO beheerd worden.

Het beschikbare budget bedraagt 1,5 miljoen euro per jaar, te verdelen over een vijftal landen. Een hiervoor opgerichte commissie, heeft op basis van een reeks wetenschappelijke en strategische criteria deze landen weerhouden: V.S., China, Vietnam, Ecuador en Zuid-Afrika.

In de eerste maanden van 2009 worden er met deze landen kaderovereenkomsten gesloten, met daarin ondermeer een lijst met specifieke onderzoeksthema’s en een overzicht van financierbare

onkosten.

Midden 2009 wordt de eerste oproep voor aanvragen gelanceerd. De ingediende projecten worden in Vlaanderen beoordeeld door de FWO-commissie Internationale Wetenschappelijke Contacten, die indien nodig specifiek advies kan inwinnen bij de reguliere wetenschappelijke commissies.

3de project internationale coördinatie-actie toegekend

In december 2007 besliste de Vlaamse Regering de FWO-toelage recurrent met 700.000 euro te verhogen, om wetenschappelijke en administratieve coördinatie van internationale samenwerkingsverbanden mogelijk te maken. Dit initiatief richt zich vooral op Vlaamse onderzoeksploegen, die op vraag van multilaterale of supranationale organisaties of consortia, de kerngroep vormen van netwerken (gesteund door bv. EU, OESO, UNESCO, WHO, ...). Per project kan tot 75.000 euro per jaar toegewezen worden, voor drie jaar hernieuwbaar na gunstig advies. Aanvragen kunnen doorlopend worden ingediend en worden tweemaal per jaar geëvalueerd. In juni 2008 werden de eerste twee initiatieven ondersteund. De Raad van Bestuur heeft nu op 26 november 2008 een derde coördinatieactie goedgekeurd: kernfiguur is Prof. Michele Giugliano van de Universiteit Antwerpen in het raam van een OECD-actie, International Neuroinformatics Coordinating Facility (INCF).

ERC Advanced Grants - open oproepen

Op 19 november 2008 heeft de European Research Council de nieuwe *call voor de Advanced Grants* geopend. In totaal is er 490 miljoen euro te verdelen over circa 300 projecten. De duur van een project bedraagt maximaal 5 jaar en de maximale financiering per project is vastgesteld op 3,5 miljoen euro.

Het spreekt voor zich dat het onderzoek uitgevoerd wordt aan een instelling binnen de EU of een geassocieerd land. Verder is wetenschappelijke excellentie het enige evaluatiecriterium.

ERC voorziet voor de evaluatie van de aanvragen in 25 thematische panels, verdeeld over drie grote wetenschapsgebieden. Elk wetenschapsgebied heeft ook een eigen deadline voor het indienen van onderzoeksvoorstellen.

- *Physical Sciences and Engineering* : 25 maart 2009
- *Social Sciences and Humanities* : 15 april 2009
- *Life Sciences* : 6 mei 2009

Meer informatie kan gevonden worden op de website van de [ERC](#) of van het [National Contact Point](#) (Kaderprogramma 7)

[terug naar boven](#)

Cijfers en letters

Recent toegekende prijzen

Jaarlijkse Prijs Barco n.v. voor Afstudeerwerken – 2 x € 2.500

Dirk Smeets en Bert Stijnen, Katholieke Universiteit Leuven

“De lever: 3D visualisatie en kwantificatie van metastasen.”

Sebastiaan Van Leuven, Universiteit Gent

“Ontwikkeling van een tool voor de analyse van schaalbaar gecodeerde videostromen.”

Wetenschappelijke Prijs Barco n.v. - € 5.000

Jürgen Van Erps, Vrije Universiteit Brussel

“Micro-optische koppelcomponenten voor optische verbindingen op FTTH-niveau tot op PCB-niveau.”

Biennial Award Iwan Åkerman - € 25.000

Michael De Volder, Katholieke Universiteit Leuven

“Pneumatic and hydraulic microactuators: a new approach for achieving high force and power densities at microscale.”

Wetenschappelijke Prijs Alcatel-Lucent Bell - € 8.000

Joris Van Campenhout, IBM T.J. Watson Research Center, New York (USA)

“Dunne-film microlasers voor de integratie van elektronische en fotonische geïntegreerde circuits.”

Jaarlijkse Prijs IBM Belgium voor de Informatica - € 3.000

Ares Lagae, Katholieke Universiteit Leuven

“Tile-Based Methods in Computer Graphics.”

Wetenschappelijke Prijzen McKinsey & Company – 2 x € 5.000

Lieve Van den Block, Vrije Universiteit Brussel

“Zorg en medische beslissingen aan het levenseinde in België.”

Klaartje Somers, Universiteit Hasselt

“Identificatie van nieuwe moleculaire merkers voor reumatoïde artritis door middel van faag cDNA display.”

InBev-Baillet Latour Prijs voor Klinisch Onderzoek - € 50.000

Bart Lambrecht, Universiteit Gent

“Nieuwe geneesmiddelen voor astma gebaseerd op modulatie van dendritische cellen.”

InBev-Baillet Latour Health Prijs ter bevordering van de gezondheid - € 200.000

Thema 2008: kanker

Robert A. Weinberg, Whitehead Institute for Biomedical Research, Cambridge (USA). Hij ontving deze prijs voor zijn baanbrekend onderzoek op het vlak van moleculaire oncologie.

Wetenschappelijke Prijs Foundation AstraZeneca & COPD - € 25.000

Jeroen Vanoirbeek, Katholieke Universiteit Leuven

“A mouse model of chemical-induced asthma.”

UMICORE Award voor Afstudeerwerken – 2 x € 2.500

Frank Schoofs, Katholieke Universiteit Leuven

“Pd-H als actuatormateriaal.”

Steven Heylen, Katholieke Universiteit Leuven

“Het gebruik van Ru-complexen in zeolieten voor de adsorptieve verwijdering van NO_x uit uitlaatgassen.”

UMICORE Scientific Award - € 10.000

Nicolas Marion, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge (USA)

“N-heterocyclic carbenes as supporting ligands in homogeneous catalysis.”

Oswald Vander Veken Prijs – Tumoren van het Locomotorisch Stelsel - € 25.000

Pancras Hogendoorn, Universiteit Leiden (NL)

“Molecular tumour pathology of tumours of the musculoskeletal system esp. cartilaginous tumours.”

Alle laureaten zijn ook terug te vinden op onze [website](#).

Toekenningen Onderzoeksprojecten en Kredieten aan Navorsers

Op 14 november kende de Raad van Bestuur 346 nieuwe Onderzoeksprojecten en 92 Kredieten aan Navorsers toe voor een totaalbedrag van € 26.964.672.

Meer informatie kan u [hier](#) terugvinden.

[terug naar boven](#)

In de pers

In de pers

23 oktober: Koning bezoekt Kennismakers, Dag van de Onderzoeker (Belga)

23 oktober: VRT Journaal [13u,19u](#), Laat: reportage Kennismakers

23 oktober: VTM Het Nieuws 13u, 19u: reportage Kennismakers

23 oktober: Radio 1 – [Vandaag](#): reportage Kennismakers

25 oktober: RTL-TVI – Place Royal: reportage Kennismakers

26 oktober VTM – Royalty: reportage Kennismakers

5 november: Studenten KaHo St-Lieven in de prijzen (Het Laatste Nieuws)

20 november: Wetenschappelijke prijzen (Trends)

3 december: Klara – [Ramblas](#): Tentoonstelling Kennismakers

[terug naar boven](#)

FWO-Intern

Personalia

- Indiensttreding:
 - Stijn Verleyen, navorser - beleidsadviseur FWO sinds 1/10/2008
 - Evie Vereecke, navorser - beleidsadviseur FWO sinds 1/12/2008
 - Jente Van den Broecke, medewerker informatica sinds 1/12/2008